

ASSURANCE &
OVERHEIDSACCOUNTANTS

CONCEPT

ACCOUNTANTSRAPPORT 2022

GEMEENTE URK

INHOUDSOPGAVE**PAGINA**

1.	BESTUURLIJKE SAMENVATTING	1
1.1	Ontwikkelingen COVID-19, Oekraïne- en Energiecrisis en inflatie	1
1.2	Ontwikkeling bedrijfsvoering	2
1.3	Interne beheersing.....	2
1.4	Aanpassingen doorgevoerd in de jaarrekening en ons oordeel.....	2
1.5	Samenvatting bevindingen	4
2.	CONTROLEPLAN, RISICOANALYSE, TOLERANTIES.....	6
2.1	Controleplan, -aanpak en -protocol	6
2.2	Risicoanalyse start van de controle.....	6
2.3	Controletoleranties	6
3.	UITVOERING VERBIJZONDERDE INTERNE CONTROLES EN INTERIMCONTROLE.	8
3.1	Opzet IC-plan voor 2022	8
3.2	VIC 2022 is uitgevoerd	8
3.3	Review bevindingen VIC 2022	8
3.4	Opvolging bevindingen interim- en eindejaarscontrole	9
3.5	Factuurverwerking en documenteren van de geleverde prestatie	9
3.6	Stamgegevens en phising	9
3.7	Voortgang aanbestedingen	9
3.8	Aanbesteden en noodopvang Oekraïners 2022 en 2023	10
3.9	M&O Beleid TOZO en Inburgering	11
4.	WMO, JEUGDHULP EN PGB.....	12
4.1	Interne beheersing.....	12
4.2	Bestedingen 2022 en inschatting verplichtingen	12
4.3	Centrumregeling sociaal domein Flevoland	12
4.4	Project resultaat gericht afrekenen.....	13
4.5	Controle op de levering van zorg	13
4.6	Persoonsgebonden budgetten (de SVB)	14
5.	UITVOERING EINDEJAARSCONTROLE	15
5.1	Jaarrekeningproces 2022	15
5.2	Begrotingsrechtmatigheid op programmaniveau	15
5.3	Status investeringskredieten ultimo december 2022	15
5.3.1	<i>Lemsterhoek</i>	15
5.3.2	<i>Brug Schokkerhoek</i>	15
5.3.3	<i>Stand inzake Boniverplaatsing /herontwikkelingslocatie</i>	16
5.4	Administratievoering algemeen	16
5.5	BBV en relevante wet- en regelgeving	16
5.6	Programmarekening van baten en lasten	17

6.	BALANS EN FINANCIËLE POSITIE.....	18
6.1	Financiële positie.....	18
6.2	Voorzieningen.....	18
6.2.1	<i>Pensioenvoorziening voor wethouders</i>	18
6.2.2	<i>Geen voorziening wachtgeldverplichting</i>	19
6.2.3	<i>Voorziening Spaarverlof</i>	19
6.3	Grondexploitaties.....	19
6.3.1	<i>Herziening grondexploitaties 2022</i>	20
6.3.2	<i>Oranjewijk en Zwolse Hoek fase 5</i>	20
6.3.3	<i>Actualisering grex Port of Urk en de verliesvoorziening</i>	20
6.3.4	<i>Zeeheldenwijk (Schokkerhoek)</i>	21
6.4	Jaarrekening grondexploitaties 2022	21
6.5	ZZL-subsidie Port of Urk	22
7.	SINGLE INFORMATION EN SINGLE AUDIT (SISA)	23
7.1	Algemeen	23
7.2	Toenemend aantal regelingen.....	23
7.3	Opmerkingen SiSa	23
7.4	Tabel van fouten en onzekerheden.....	24
8.	OVERIGE BEVINDINGEN	25
8.1	Wet Normering Topinkomens (Wnt).....	25
8.2	Automatisering.....	25
9.	ONTWIKKELINGEN WET- EN REGELGEVING	26
9.1	Rechtmatigheidsverantwoording 2023	26
9.2	Wijzigingen in controleverklaring	26
9.3	Handreiking Uniform Control Framework (Commissie BADO)	26
9.4	Handreiking Continuïteit (Commissie BADO)	27
9.5	Notitie Specifieke uitkeringen met een gering bedrag.....	27
9.6	Invoering Omgevingswet is een feit	27
9.7	Aanpassingen in Notitie Overhead.....	28
9.8	Duurzaamheidsverslaggeving komt eraan	28
10.	CONCLUSIE.....	29
10.1	Geconstateerde fouten en onzekerheden	29
10.2	Controleverklaring	29
	Tabel van bevindingen SiSa.....	31
	Tabel status opvolging bevindingen	33

Aan de gemeenteraad van de gemeente Urk
Postbus 77
8320 AB URK

Haarlem, xx juni 2023

Reg.nr. : 1008663/215/474/1111
Betreft : Accountantsrapport 2022 gemeente Urk

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de gemeente Urk gecontroleerd. In dit accountantsrapport geven wij onze belangrijkste controlebevindingen weer.

1. BESTUURLIJKE SAMENVATTING

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de gemeente Urk gecontroleerd. De accountantscontrole is in twee fasen uitgevoerd: een interim-controle in de maand oktober/november 2022 en de uitvoering van de jaarrekeningcontrole in mei 2023. Conform uw planning is de jaarrekeningcontrole tijdig afgerond, waarmee ook het bestuurlijk proces van de jaarrekening 2022 binnen de door u gestelde termijnen kan worden gerealiseerd.

In dit accountantsrapport geven wij onze belangrijkste bevindingen weer.

1.1 Ontwikkelingen COVID-19, Oekraïne- en Energiecrisis en inflatie

Zoals onder meer in het voorwoord van de jaarstukken 2022 van de gemeente Urk is verwoord, stond het afgelopen boekjaar in het teken van de afhandeling en het herstel na de COVID-19. Maar ook de noodopvang van Oekraïners, de asielcrisis, de beschikbaarheid woningen ('Urk groeit en verandert') en de stikstofdiscussie heeft impact op burgers en bedrijven, als op de gemeentelijke organisatie. Vanaf 25 maart 2022 vangt uw gemeente Oekraïners op. Hiervoor is een boot gehuurd in de haven. Ook worden Oekraïners opgevangen bij particulieren. Daarnaast is via de Veiligheidsregio's door de regering een beroep gedaan op alle gemeenten om crisisopvang te regelen. In samenwerking met de Veiligheidsregio wordt aan vluchtelingen crisisnoodopvang geboden. De opvang loopt door in 2023.

De oorlog in de Oekraïne heeft verder een groot effect op de energieprijzen in Europa en heeft tevens de inflatie fors aangewakkerd. De gevolgen daarvan zijn in 2022, maar ook op dit moment nog steeds voelbaar. Door de Oekraïne-crisis zijn de benzine, gas- en elektriciteitsprijzen enorm gestegen. Om aan de hoge prijzen voor burgers het hoofd te bieden heeft de regering in 2022 een energietoeslag voor de laagste inkomens in het leven geroepen. Uw gemeente is als doorgeefluik verantwoordelijk voor het uitkeren van de toeslagen aan rechthebbenden.

1.2 Ontwikkeling bedrijfsvoering

Het moge duidelijk zijn dat de hiervoor genoemde ontwikkelingen in taken, mede vanwege nieuwe wet- en regelgeving, naast de reguliere taken, een behoorlijke impact heeft op de bedrijfsvoering en de ambtelijke capaciteit. We constateren dat de gemeentelijke organisatie er tot op heden in slaagt om de gevraagde taken en werkzaamheden uit te voeren. Maar de druk op de organisatie blijft onverminderd hoog.

Personele capaciteit

De maatschappelijke en economische ontwikkelingen hebben ook gevolgen voor de personele bezetting en invulling. Immers het aantal vacatures neemt toe en het vinden (en behouden) van kwalitatief personeel en het inhuren van deskundige projectleiders voor verschillende projecten is in de huidige arbeidsmarkt op zichzelf al een lastige opgave. Dit is overigens een breed maatschappelijk probleem en speelt overal in de maatschappij. Om het verloop van goede medewerkers zoveel mogelijk te beperken wordt het 'binden' door middel van voldoende uitdagend werk, doorgroeimogelijkheden tezamen met prima secundaire arbeidsvoorwaarden van steeds groter belang. Met het programma Doorontwikkeling zet uw gemeente zich in op de ontwikkeling naar zelfontwikkeling, samenwerking zowel intern en extern, en met aandacht voor projectmatig werken en ondermijning.

1.3 Interne beheersing

Uit onze controles blijkt dat uw organisatie, als wij kijken naar de (financiële) processen en het financieel-administratief beheer, over de hele linie genomen, op een voldoende niveau zit. En de opzet van de (verbijzonderde) interne controles kan als basis fungeren voor de rechtmatigheidsverantwoording vanaf 2023. Daarbij zorgt meer samenhang van de (verbijzonderde) interne controle met het normenkader, de risico's en beheersingsmaatregelen alsmede de rechtmatigheidscriteria voor een kwalitatieve verbetering van de interne beheersing. Er is op de verschillende onderdelen in de bedrijfsvoering inzet geweest om opvolging van de openstaande adviezen uit de managementletter 2022, de VIC en voorgaande rapportages zo veel mogelijk te realiseren.

Samenvattend blijven wij aandacht vragen voor het naleven van het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Juist voor dit (complexe) proces, organisatie-breed, is bewustwording en de zogenoemde 'tone at the top' heel belangrijk. Wij zien dat er aandachtsgebieden zijn waar minder voortuitgang is geboekt dan gepland en sommige bevindingen zijn meer 'hardnekkig'. Als voorbeeld noemen wij onderwerpen die meer organisatie-breed spelen en waaraan langere tijd aan gewerkt wordt zoals het dossierbeheer (volledigheid en tijdigheid van zaakdossiers) en het contractenbeheer. Maar ook aspecten zoals het adequaat vastleggen van 'prestatie-akkoord' bij leveringen en diensten zowel regulier als bij de Wmo en Jeugdzorg is een blijvend punt van aandacht, waarbij de focus vooral ligt op het vergroten van de bewustwording bij budgetbeheerder- en houders.

1.4 Aanpassingen doorgevoerd in de jaarrekening en ons oordeel

Onze controle heeft geleid tot enkele cijfermatige en tekstuele aanvullingen in de jaarstukken 2022. De aanpassingen worden mede veroorzaakt doordat de gemeente Urk tijdens, en ook na onze controle nog van verschillende partijen aanvullende informatie heeft ontvangen, onder meer van zorginstellingen, de Centrumregeling sociaal domein (Aankoopcentrale regio Flevoland) en van verbonden partijen.

Follow-up bevindingen VIC

Uw college heeft ook voor 2022 besloten om de verbijzonderde interne controle via een extern bureau te laten begeleiden. In de opdracht is mede inbegrepen de voorbereiding op de rechtmatigheids-

verantwoording 2023. De Rapportage rechtmatigheid Verbijzonderde interne controle 2022 is in mei 2023 aan ons overgelegd. In de rapportage zijn geen materiële tekortkomingen (in financiële zin) gerapporteerd. Maar natuurlijk zijn er altijd advies- en verbeterpunten ten aanzien van de beoordeelde processen. De constatering en verbeterpunten in genoemde rapportage zijn in lijn met de bevindingen van het voorgaande jaar en onze managementletter 2022.

Wmo en Jeugdhulp

Op het moment van afsluiten van onze controle zien wij voor de Wmo en Jeugdhulp een overwegend positief beeld als wij kijken naar de aangeleverde productieverantwoordingen en controleverklaringen over 2022. De ontvangen controleverklaringen over de zorgleveringen 2022 zijn nagenoeg alle goedkeurend van aard - voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid. De Sociale Verzekeringsbank (SVB) heeft dit jaar bij de verantwoordingen Persoonsgebonden Budgetten Jeugdwet en Wmo nog steeds geen goedkeurende controleverklaringen ontvangen (beperking getrouwheid en afkeuring voor de rechtmatigheid). De omvang van de rechtmatigheidsfout en de doorwerking daarvan is voor uw gemeente beperkt.

De definitieve financiële verantwoording 2022 van de Aankoopcentrale regio Flevoland hebben wij ontvangen. Het oordeel van de accountant is goedkeurend. Er is discussie over de afhandeling van de risicodossiers.

De (resterende) fouten en ingeschatte onzekerheden rechtmatigheid en getrouwheid overstijgen de goedkeuringstoleranties op jaarrekeningniveau niet. Rekening houdend met overige (niet meer gecorrigeerde) fouten en onzekerheden in de controle hebben wij bij de jaarrekening 2022 van de gemeente Urk een goedkeurende controleverklaring afgegeven voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid.

1.5 Samenvatting bevindingen

In deze paragraaf geven wij onze bestuurlijk belangrijkste conclusies naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controle van de jaarrekening 2022 weer. In onderstaande tabel hebben wij de in deze rapportage opgenomen bevindingen en aanbevelingen als volgt samengevat:

Par.	Onderwerp	Oordeel	Aanbeveling / toelichting
10.2	Getrouwheid	Goedkeurend	Zie ook controleverklaring.
10.2	Rechtmatigheid	Goedkeurend	Zie ook controleverklaring.
7.	SiSa-verantwoording	Geen onrechtmatigheden	Aantal regelingen neemt toe (21). Er zijn enkele opmerkingen inzake SiSa-regelingen.
5.2, 5.5	Naleving BBV	Jaarrekening is BBV proof	Voldoende aandacht voor toepassing BBV; enkele verbeterpunten. Paragraaf Wet Open Overheid is in de jaarrekening opgenomen (advies Commissie BBV).
3.1 - 3.3	Verbijzonderde interne controles (VIC)	Verbeterpunten mede ihkv rechtmatigheidsverantwoording	Uitvoering volgens het Intern controleplan 2022; wij blijven aandacht vragen voor de tijdigheid inzake de planning en uitvoering, inclusief directe terugkoppeling aan de organisatie. Dit wordt belangrijker mede in verband met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording 2023.
3.4, 3.6	Opvolging bevindingen interim en VIC	Continue aandacht	Nog niet alle adviezen zijn opgevolgd.
3.3, 3.7	Toepassen aanbestedingsbeleid, inclusief externe inhuur	Er zijn bevindingen bij externe inhuur	Blijvend aandacht naleving interne (en externe) aanbestedingsregels en betrokkenheid inkoopadviseur(s) in het proces is nodig, vergroten bewustwording bij budgethouders. Dit aspect speelt niet (direct) bij het sociaal domein aangezien de gemeente samenwerkt met de buurgemeenten. We vragen alvast aandacht voor aanbestedingsproces 2023 m.b.t. noodopvang Oekraïners.
5.2	Begrotingsrechtmatigheid	Geen overschrijding toleranties, niet verwijtbaar	Geen (verwijtbare) programmaoverschrijding van de lasten, geen begrotingsonrechtmatigheid. Vragen aandacht voor proces rondom investeringskredieten.
5.3	Status investeringskredieten	Er zijn overschrijdingen	Wij vragen hiervoor aandacht i.h.k.v. P&C cyclus.

Par.	Onderwerp	Oordeel	Aanbeveling / toelichting
4.	Sociaal domein – Wmo en Jeugdzorg, Pgb's (1)	Beheersbaarheid kosten mede vanwege open einde regeling Wmo en Jeugdhulp lastig te realiseren	Gemeente Urk is voor de verantwoording van de bestedingen mede afhankelijk van individuele zorgleveranciers, de Centrum-regeling sociaal domein Flevoland en de SVB. Systematiek gewijzigde financiering en verantwoorden door zorginstellingen is uitgesteld naar 2023.
4.5	Sociaal domein - Wmo en Jeugdhulp (2)	Rechtmatigheid zorgleveranties vast stellen	Beleid om rechtmatigheid van (kleine) zorgleveranties vast te stellen nog niet gerealiseerd (met minder dan € 125.000,- aan bestedingen). Gemeente blijft afhankelijk van zorgleveranciers en SVB. Advies om beheersmaatregelen zoals beschreven in de SDO-Notitie 'Controle interne beheersing Jeugd en Wmo voor gemeenten en accountants' d.d. 21 januari 2019 zoveel mogelijk in de organisatie te implementeren. Advies nog niet zichtbaar opgevolgd.
6.2	Voorziening verlofsaldo, voorziening wachtgeldverplichtingen wethouders	Geen voorziening	Advies tot het vormen van een voorziening.
6.3, 6.4, 6.5	Grondexploitaties en Actualisaties	Toereikend	Blijvend aandacht voor ontwikkelingen, parameters, BBV, en actualisaties. Voortgang en resultaten van bouwprojecten vanwege inflatiecijfers en beperkte beschikbaarheid van bouwmaterialen en personeel knelpunt.
8.2	ICT / ENSIA-BIO	Voldoende	ENSIA/BIO en AVG volgens planning. Definitieve ENSIA 2022 is nog niet beschikbaar.

Legenda

X	Onvoldoende. Er zijn (risico's op) tekortkomingen en/of fouten geconstateerd.
!	Verbeterpunt. Geen materiële risico's/tekortkomingen geconstateerd, op onderdelen zijn verbeteringen nodig.
✓	Voldoende tot goed. Geen risico's/tekortkomingen geconstateerd; goed functionerend systeem interne beheersing.

2. CONTROLEPLAN, RISICOANALYSE, TOLERANTIES

2.1 Controleplan, -aanpak en -protocol

Onze controle is onderverdeeld in twee perioden, de interim-controle en de eindejaarscontrole. Tijdens de interim-controle richten wij ons op de opzet, het bestaan en de werking van de financiële processen alsmede op de kwaliteit van de uitvoering van interne controlemaatregelen en -programma's, dit zowel ten aanzien van getrouwheids- als rechtmatigheidsaspecten. Tijdens de eindejaarscontrole richten wij onze controle met name op de jaarrekeningposten, de SiSa bijlage, de Wnt-verantwoording en voeren wij aansluitcontroles, cijferbeoordelingen, verband controles en daar waar noodzakelijk aanvullende gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit.

De reikwijdte van de opdracht tot controle van de jaarrekening 2022 is vastgelegd in het 'Controleprotocol en normenkader accountantscontrole 2022' van de gemeente Urk' vastgesteld in uw raadsvergadering van 1 februari 2023. Daarnaast maken wij bij de planning van onze controle gebruik van het bijbehorend normenkader 2022, dat jaarlijks wordt geactualiseerd.

2.2 Risicoanalyse start van de controle

Bij aanvang van de controleopdracht voor de jaarrekening 2022 hebben wij een (eerste) risico-inventarisatie uitgevoerd, waarbij de belangrijkste risico's waarmee de gemeente Urk te maken heeft, zijn geïdentificeerd. Deze risicoanalyse is een belangrijk onderdeel van de accountantscontrole en maakt derhalve deel uit van ons intern pre-audit gesprek. De risicoanalyse richt zich op zowel de externe risico's als de risico's in de bedrijfsvoering. Bij de inventarisatie is onze insteek primair gericht op de risico's in de processen die leiden tot mutaties in de balans en de programmarekening. Deze risico's zijn ondervangen in onze controleaanpak.

De belangrijkste aandachtsgebieden voor onze controle zijn bij de gemeente:

- de verbijzonderde interne controles (VIC) mede in relatie met de rechtmatigheidsverantwoording per 2023;
- ontwikkelingen sociaal domein (Wmo, Jeugdwet, Aankoopcentrale);
- de aanbestedingen (met focus op diensten en leveringen);
- ontwikkelingen in de (grote) grondexploitaties;
- de ontwikkeling van de financiële positie gemeente Urk;
- SiSa-regelingen in verband met toename aantal subsidieregelingen;
- effecten van de Oekraïne-crisis (en opvang overige vluchtelingen).

2.3 Controletoleranties

Op grond van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) stelt de raad de goedkeuringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren. U heeft ons opgedragen om bij onze oordeelsvorming uit te gaan van de hierna vermelde goedkeuringstolerantie:

Goedkeuringstolerantie	Goed-Keurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (in % lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	–	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (in % lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	–

Op basis van de jaarrekening 2022 van uw gemeente betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van € 1.000.272 en een totaal van onzekerheden van afgerond € 3.000.816 de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten.

In het Controleprotocol 2022 van de gemeente Urk heeft uw gemeenteraad raad een rapporteringsgrens van € 137.000 vastgesteld (gebaseerd op de begroting 2022).

CONCEPT

3. UITVOERING VERBIJZONDERDE INTERNE CONTROLES EN INTERIMCONTROLE

3.1 Opzet IC-plan voor 2022

De aanpak voor het interne controleplan is sinds 2021 veel meer risico-gericht en zijn vanuit de IV-3 categorieën geïnitieerd. Het Rechtmatigheid – Interne Controleplan 2022 is door het college vastgesteld als kader voor de planning, uitvoering en vastlegging van de interne controles. Voor ondersteuning en begeleiding van de VIC heeft uw college ook voor het boekjaar 2022 een externe medewerker ingehuurd. De focus van de opdracht is mede gericht op de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording per 2023 en op het leereffect ten behoeve van de (IC) medewerkers. Het is immers de bedoeling van de Commissie BBV dat de interne beheersing en de uitvoering van de interne controles primair de verantwoordelijkheid is van uw organisatie. De verwachting is dat de ondersteuning in het proces de kwaliteit van de verbijzonderde interne controlewerkzaamheden, inclusief gebruikte werkprogramma's (per proces), risicoanalyses en de inbedding resp. terugkoppeling aan de organisatie, zal verhogen. Wij merken hierbij op dat het van groot belang is dat het management en uw college dit uitgangspunt nadrukkelijk richting de organisatie uitdraagt ('tone at the top').

Aandacht voor frauderisico's

In het controleplan 2022 komen frauderisico's aan bod. De intentie is dat de frauderisicoanalyse onderdeel uitmaakt van het (periodiek) overleg in de directie/management en in gesprekken met het college. Dit wordt belangrijker aangezien wij in de controleverklaring (verplicht) moeten rapporteren over fraude (en de financiële positie).

3.2 VIC 2022 is uitgevoerd

De VIC-werkzaamheden 2022 zijn uitgevoerd en ook de eindrapportage VIC is tijdens de jaarrekeningcontrole aan ons ter beoordeling overgelegd. Wij hebben de rapportage en het onderliggende VIC-dossier beoordeeld. Alle relevante (materiele) financiële processen zijn in de VIC 2022 geraakt; er heeft ook tussentijdse afstemming plaatsgevonden met de VIC-medewerker en ons, mede over de aanpak en aanlevering van relevante dossierstukken.

Wij herhalen opnieuw ons advies aan het college om voor 2023 de VIC tijdig en conform het vigerende intern controleplan rechtmatigheid op te laten starten en uit te voeren (we geven in overweging om de interne controles bijvoorbeeld in 3 perioden uit te laten voeren). De meerwaarde van de VIC ligt nu eenmaal in het snel terugkoppelen van eventuele bevindingen. Processen kunnen dan, indien nodig, meteen worden bijgestuurd.

3.3 Review bevindingen VIC 2022

De uitvoering van de verbijzonderde interne controle (VIC) vindt bij de gemeente Urk plaats aan de hand van een Intern Controleplan Rechtmatigheid. Samengevat komen wij tot volgende VIC-bevindingen waarbij de belangrijkste bevindingen (en risico's) voor uw organisatie verband houden met het naleven van het inkoop- en aanbestedingsbeleid, het vaststellen van geleverde prestaties bij diensten en leveringen en grip op de verhuur van gemeentelijke objecten (de administratie vindt geheel extracomptabel plaats met MS Excel waarbij het risico op fouten hoog is). Ook het proces rondom havengelden gebeurt tot op heden geheel handmatig. Het risico op fouten is aanwezig en vraagt om opnieuw te worden ingericht met behulp van de systemen waarover Urk al beschikt.

Er zijn in de Rapportage rechtmatigheid 2022 meer aanbevelingen en verbeterpunten opgenomen met betrekking tot de verbetering van de (kern)processen. Deze aanbevelingen ondersteunen wij van harte.

3.4 Opvolging bevindingen interim- en eindejaarscontrole

Tijdens de eindejaarscontrole doen wij, naast de jaarrekeningcontrole, nog een voortgezette procescontrole op belangrijkste financiële processen om vast te stellen dat interne beheers- en controlemechanismen ook de laatste maanden van het boekjaar onverkort gefunctioneerd hebben. Conform onze opdracht hebben wij alle relevante controlebevindingen in onze managementletter van 16 januari 2023 verwoord. De interim-controle is vooral gericht op de kwaliteit van de interne beheersing, inclusief het rechtmatigheidsbeheer, en voor zover relevant voor de controle van de jaarrekening. Onze belangrijkste bevindingen en adviezen uit de interim-controle zijn, samen met de voortgang resp. opvolging ervan op hoofdlijnen samengevat (zie bijlage 2 van dit verslag).

3.5 Factuurverwerking en documenteren van de geleverde prestatie

De commissie BADO heeft in 2020 een notitie uitgebracht 'vastlegging en onderbouwing prestatielevering bij inkopen door decentrale overheidsorganisaties'. Deze notitie gaat in op de bewijsvoering en dossiervorming om (ook achteraf) vast te kunnen stellen of een prestatie daadwerkelijk is geleverd. En dat is niet in alle gevallen gemakkelijk. Kern van de notitie is dat degene die belast is met de vastlegging van de prestatieakkoordverklaring, onafhankelijk van de bestelling, het budget en de betaling, de geleverde prestatie kan vaststellen. De informatie dient hierover in de organisatie beschikbaar te zijn. Over de diepgang van documentatie geeft ook het BADO aan dat het soort/omvang van transacties, de interne risico analyse, de opzet van het proces/procesinrichting, als ook de VIC, bij de afweging moet worden betrokken. Het eventuele fraudeperspectief speelt hierbij ook nog een rol.

Het inkoopproces van Urk voorziet op een adequate wijze in het accorderen van de inkopen. Uit onze beoordeling lijkt het, daarop in aanvulling gedocumenteerd vastleggen van de prestatie, niet in alle gevallen gemakkelijk. Uit de VIC-werkzaamheden 2022 komt de bevindingen weer terug met de opmerking dat onderbouwing / vastlegging of een prestatie is geleverd, niet altijd kan worden aangetoond. Overigens is er geen regelgeving die voorschrijft wat de diepgang is van de vastlegging c.q. de bewijsvoering rondom de prestatielevering. Het komt er op neer dat het aan de gemeente is om het beleid en proces rondom de prestatiebeoordeling duidelijk te maken, eventueel in afstemming met de (interne en/of externe) controle.

Wij hebben het college geadviseerd om met deze insteek de BBV-notitie te beoordelen en de (nog te actualiseren) budgethoudersregeling hierbij te betrekken en tevens een korte werkinstructie op te laten stellen.

3.6 Stamgegevens en phishing

Bij het aanmaken of wijzigen van stamgegevens crediteuren is een 'sterke' interne controle van groot belang. Achtergrond hierbij is dat ook uw gemeente steeds meer te maken krijgt met zogenaamde 'phishing mails' en/of fake-facturen. Uit onze controle en gesprekken die wij hebben met medewerkers komen signalen dat dit ook bij u speelt. Dit frauderisico heeft ook een relatie met de IT omgeving zoals hiervoor is aangegeven (inrichten prestatie akkoord bij beoordelen van inkomende facturen). Uit de controles zijn overigens geen foute crediteuren of betalingen gebleken.

Wij hebben het college geadviseerd om een korte werkinstructie hiervoor op te laten stellen.

3.7 Voortgang aanbestedingen

De algemene 'teneur' is dat als er opdrachten zijn uit voorgaande jaren en die door ons, of door de inkoopadviseur en/of de VIC als risico zijn aangeduid (en als mogelijk onrechtmatig zijn gekwalificeerd), de

tekortkomingen in de meeste gevallen zijn opgepakt (lees: beëindiging opdracht, of er is aanbesteed dan wel is er een 'position paper' opgesteld).

Omdat een lopend contract niet altijd meteen kan worden ontbonden en een aanbestedingsproces niet direct kan worden ingeregeld (een Europese aanbesteding kost nu eenmaal de nodige tijd en inzet) werken rechtmatigheidsfouten uit voorgaande jaren deels door naar 2022. We hebben op de aanbestedingsdossiers uit het VIC-onderzoek een korte review uitgevoerd en kennis genomen van de resultaten vanuit de spend-analyse en beoordeeld of is voldaan aan de (Europese) aanbestedingsregels. 1 dossier (inhuur) is als onrechtmatig gekwalificeerd en telt mee voor onze oordeelsvorming. We hebben tevens kennis genomen van de afwijkingen onder de Europese aanbestedingsdrempels. Alhoewel onrechtmatig, tellen deze fouten en onzekerheden niet mee voor ons oordeel rechtmatigheid bij de jaarrekening 2022.

Dossiervorming aandachtspunt

Om de inkoop verder te ontwikkelen is de organisatie bezig om het inkoopproces – zaakgericht werken – verder vorm te geven, zodat aanbestedingsdossiers uniform worden gedocumenteerd. Zoals in de inleiding van dit rapport genoemd, is het contractbeheer hierbij een punt van aandacht.

3.8 Aanbesteden en noodopvang Oekraïners 2022 en 2023

De gemeente Urk heeft in 2022 een bedrag van afgerond € 6 miljoen besteed voor de opvang van Oekraïners. In dit bedrag is onder meer de kosten voor de huur van de boot en de daarmee verbonden kosten, inzet locatiemanager, ambtelijke inzet, tolken en leefgeld inbegrepen. We zien in de praktijk dat de ingekochte diensten en leveringen in verband met de noodopvang aan 1 partij is gegund. De voorliggende vraag is of gezien de 'dwingende spoed' een beroep kan worden gedaan op deze uitzonderingsbepaling. In deze uitzonderingsbepaling op basis van artikel 2.32 lid 1 sub c van de Aanbestedingswet 2012 staat vermeld dat:

Een aanbestedende dienst kan de onderhandelingsprocedure zonder aankondiging toepassen indien en voor zover zulks strikt noodzakelijk is, ingeval de termijnen van de openbare procedure, de niet-openbare procedure of de mededingingsprocedure met onderhandeling wegens 'dwingende spoed' niet in acht kunnen worden genomen als gevolg van gebeurtenissen die door de aanbestedende dienst niet konden worden voorzien en niet aan de aanbestedende dienst zijn te wijten.

Dwingende spoed kan bijvoorbeeld mogelijk zijn als een gemeente plotseling wordt geconfronteerd met de vraag om vluchtelingen op te vangen. Dit kan echter niet (te) lang worden gebruikt; zodra duidelijk is dat alle gemeenten gevraagd gaan worden om voor opvang te zorgen, kan gestart worden met aanbesteding. Het uitbreken van de Oekraïne oorlog en de gevolgen daarvan konden zeker niet worden voorzien door uw gemeente en daarom is 'dwingende spoed' ons inziens verdedigbaar. In de (wettelijke) regelingen is over hoe lang de 'dwingende spoed' van toepassing kan zijn niets opgenomen.

Aan de andere kant is er natuurlijk ook een moment dat het duidelijk is dat de opvang langer gaat duren en moet worden aanbesteed. Voor het boekjaar 2022 hebben wij het (mogelijk) niet voldoen aan de Aanbestedingswet op grond van de uitzonderingsbepaling niet als verwijtbaar onrechtmatig aangemerkt.

Boekjaar 2023

Inmiddels is het juni 2023. De opvang, ook in uw gemeente, gaat hoogstwaarschijnlijk nog veel langer duren. Uw gemeente zal in 2023 opvangkosten realiseren. Geadviseerd wordt om een korte notitie op te stellen waarin alle leveringen/diensten rondom de noodopvang in kaart worden gebracht, alsmede kunnen

er vervolgstappen gezet om – waar nodig – aan te besteden. Voor het boekjaar 2023 is het aan de gemeente om hierover een standpunt in te nemen en zo nodig, indien niet wordt aanbesteed, terwijl dit wel zou moeten, dit adequaat te laten motiveren. Eventueel kunnen afwijkingen leiden tot het rapporteren in de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening 2023.

3.9 M&O Beleid TOZO en Inburgering

Het Zelfstandigenloket Flevoland maakt voor de interne controles gebruik van signalen die het Inlichtingenbureau geeft. Het Rijk heeft in het najaar 2020 het Inlichtingenbureau gevraagd een digitaal vraagpunt te ontwikkelen om via data-vergelijking met bestanden van verschillende rijksinstellingen (RvIG, UWV, Belastingdienst, KvK, DJI, CJIB, Duo) te signaleren of er mogelijke aandachtspunten en/of belemmeringen zijn voor de rechtmatige verstrekking van de Tozo-uitkering. Deze signalen heeft ZLF gebruikt bij haar actieve beoordeling van de uitkeringen en de accountant van ZLF heeft vastgesteld dat deze werkzaamheden zijn uitgevoerd conform het intern controleplan. Voorts is verwoord dat voor alle Tozo verstrekkingen de IB-signalen zijn opgevraagd, en daar waar nodig in lijn met het door uw college vastgestelde M&O beleid, is onderzocht. De accountant van ZLF heeft geen afwijkingen gerapporteerd bij de verantwoording 2022.

In verband met de invoering van de nieuwe Wet inburgering is het M&O beleid ook hier relevant. Immers risico of misbruik of oneigenlijk gebruik van subsidiegelden door cliënten of organisaties die diensten verlenen voor inburgeraars ligt op de loer.

Het vigerende M&O dient nog te worden geactualiseerd voor toepassing van deze wet.

Geen nieuwe auditinstructies TOZO

De Tozo-verantwoording is onderdeel van de SiSa-verantwoording van de gemeente Urk. Wij hebben aan de accountant van het ZLF (onderdeel van de gemeente Lelystad) geen nieuwe auditinstructies meer toegezonden, gezien de afloop van deze regeling. De accountant heeft eerder aangegeven zijn controles conform onze instructies uit te voeren. De accountant van het ZLF heeft op 21 februari 2023 de controle van de SiSa-regelingen Tozo en de BBZ afgerond en bij de financiële verantwoording ten behoeve van de gemeente Urk een goedkeurende verklaring afgegeven.

De bedragen zijn over 2022 zowel voor de BBZ alsmede de TOZO voor de gemeente Urk zeer beperkt.

4. WMO, JEUGDHULP EN PGB

In dit hoofdstuk gaan wij kort in op de Wmo en Jeugdhulp, inclusief de Persoonsgebonden budgetten (Pgb's).

4.1 Interne beheersing

De processen rondom het sociaal domein zijn in de VIC en tijdens de interim-controlle door ons beoordeeld. De conclusies geven weer dat er in algemene zin systematisch en beheerst wordt gewerkt, dat besluiten rechtmatig zijn en financiële en administratieve gegevens voldoende betrouwbaar worden vastgelegd. Voor de Wmo en Jeugdhulp is over 2022 in totaal € 9,3 miljoen besteed. Uit de interne controles zijn geen materiële tekortkomingen gebleken.

4.2 Bestedingen 2022 en inschatting verplichtingen

De concept jaarrekening 2022 van de gemeente Urk is in april 2023 opgesteld. Hierbij zijn inschattingen gemaakt van de verplichtingen die in het kader van de Jeugdzorg en Wmo (nog) openstaan. De aanpak intern (uitgangspunt zijn opgaven van zorgverleners aangevuld met - concept - productieverantwoordingen per 1 maart 2023) is adequaat genoeg voor de concept jaarrekening 2022. Begin mei 2022 heeft uw gemeente opnieuw de stand van zaken beoordeeld.

Hiervoor is intern in een overzicht de betalingen en ontvangsten opgenomen die nog in het afgesloten jaar 2022 verwerkt zouden moeten worden. Begin mei 2023 bedraagt het totaalbedrag aan afwijkingen per saldo € 59.000 nadelig. Omdat het verschil begin mei 2023 per saldo beperkt is ten opzichte van de inschattingen voor de concept jaarrekening 2022 is het niet nodig om de jaarrekening 2022 van de gemeente Urk hiervoor aan te passen.

Afwikkeling risicodossiers Jeugdhulp met verblijf

Overigens is het risicodossier (regioverband) ook over 2021 nog niet afgewikkeld. Dat wil zeggen dat de nabetaling tot op heden nog niet is geregeld. De omvang van het dossier 2021 bedroeg volgens mededeling € 4,7 miljoen. De 'claim' is vanwege de onzekerheid vorig boekjaar niet verwerkt in de jaarcijfers 2021, althans voor het deel dat relevant is voor de gemeente Urk. Zoals uit de programmarekening 'Urk met eenkanger' blijkt, wordt in de regio ook gesproken over eventuele nabetalingen op dossiers Jeugdhulp met verblijf voor 2022. Het begrote budget voor 2022 ad € 330.000 is als nog te betalen post in de jaarrekening 2022 meegenomen. Eventuele afwijkingen worden dan in de administratie en jaarrekening 2023 verwerkt.

In de toelichting op de gewaarmerkte financiële verantwoording 2022 van de Aankoopcentrale regio Flevoland staat vermeld dat er ten aanzien van 2021 en 2022 een onderhandelingsakkoord is bereikt in april 2023. Er is nog geen bestuurlijke overeenstemming. De financiële gevolgen voor de gemeente Urk zijn nog onzeker.

Daarnaast spelen er volgens mededeling nog enkele andere financiële risico's in regionaal verband. Hierover was bij het afsluiten van de jaarrekeningcontrole 2022 geen verdere informatie beschikbaar.

4.3 Centrumregeling sociaal domein Flevoland

De gemeente Urk regelt sinds 2015 de regionale inkoop voor de duurdere en zwaardere jeugdzorg samen met de andere Flevolandse gemeenten. Dit verloopt via de Centrumregeling sociaal domein Flevoland. De afgelopen jaren zijn diverse taken overgegaan resp. teruggegaan naar de gemeenten. Het

contractenbeheer, de backoffice en financiële afhandeling verloopt via deze regionale dienst. Tevens vindt periodiek afstemming plaats in de vorm van beleidsoverleg waarin ook de gemeente Urk is vertegenwoordigd.

De controle op de verantwoording van de bestedingen ten behoeve van de gemeente Urk wordt door een accountantsbureau uitgevoerd. Wij hebben op basis van auditinstructies in het najaar in de vorm van een specifiek controleprotocol afstemming gehad over de controleaanpak, planning en verantwoording voor deze uitgaven.

Eindverantwoording 2022

Wij hebben op 2 mei 2023 via een digitaal platform samen met medewerkers van uw gemeente de controlebevindingen met de accountant van de Aankoopcentrale besproken. De accountant van de Centrumregeling sociaal domein Flevoland (Aankoopcentrale regio Flevoland) heeft op 15 mei 2023 een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de Financiële verantwoording 2022. De omvang van de bestedingen over 2022 bedraagt € 859.948.

4.4 Project resultaat gericht afrekenen

Het jaar 2022 zou een overgangsjaar worden vanwege de nieuwe aanbesteding voor de Wmo en de Jeugdhulp (betreft dan lokaal maatwerk). Gemeente Urk was in overleg met de gemeente Noord Oostpolder om in de loop van 2022 te gaan afrekenen op basis van vooraf afgesproken prestaties tegen een vast budget en niet meer op basis van inzet in de vorm van een jaarverantwoording (productieverantwoording). Het project resultaat gericht werken bij het sociaal domein is vertraagd mede vanwege ziekte-uitval. Geconstateerd is dat er regelmatig verlengingen plaatsvinden van indicaties en dat dit feitelijk nog de oude werkwijze is. Het college heeft zo nodig een besluit genomen om in deze gevallen een verlenging van een indicatie alsnog als rechtmatig te kunnen kwalificeren.

4.5 Controle op de levering van zorg

In vervolg op de vorige paragraaf nog enkele kanttekeningen bij het vaststellen van de levering van de zorg. In enkele situaties is het voor de gemeente lastig is om zekerheid te krijgen over de feitelijke levering van zorg:

- bij de SVB ontbreekt het aan concrete, goede aanknopingspunten en controlemaatregelen om de feitelijke levering van de zorg te beoordelen. Alhoewel deze taak door de rijksoverheid bij de SVB is neergelegd, adviseert deze haar klanten (de gemeenten) zelf aanvullende maatregelen te treffen;
- voor de 'kleinere zorgleveranciers' (bestedingen minder dan € 125.000,-) geldt een verlicht regime bij de jaarverantwoording. Zo hoeven zij onder meer geen accountantsoordeel te overleggen over de rechtmatige besteding van gelden. Wel heeft uw gemeente van bijna alle zorginstellingen een productieverantwoording 2022 ontvangen.

Voor deze situaties is uw gemeente bezig met een nieuwe aanpak. In nieuwe aanbestedingsprocedures zal het aantal aanbieders worden verminderd en is de werkwijze meer gericht op resultaatgericht bekostigen. Ook zal er meer/vaker overleg gaan plaatsvinden over de geleverde zorg. Voor wat betreft de levering van zorg via Pgb's stelt de gemeente Urk zich op het standpunt dat dit een taak is van de SVB. Daarnaast voert de gemeente feitelijk een aantal acties uit (onder meer in de periodieke afstemming met de cliënt) waaruit kan worden afgeleid dat er in redelijkheid zorg aan de cliënt wordt geleverd.

De gemeente Urk voert, zo is medegedeeld, cliënt ervaringsonderzoeken uit op een drietal contactmomenten tijdens de zorg. Wij hebben nog geen documentatie ontvangen over de resultaten. De rapportage zegt

verder nog niets over de levering van zorg en om deze reden hebben wij een (resterende) onzekerheid van afgerond € 635.000 meegewogen bij onze oordeelsvorming.

4.6 Persoonsgebonden budgetten (de SVB)

De accountant van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) heeft voor de verantwoording 2022 trekkingsrecht PGB Wet maatschappelijke ondersteuning en de voor de verantwoording 2022 trekkingsrecht PGB Jeugdwet op 14 maart 2023 een oordeel met beperking voor de getrouwheid afgegeven. Ook was de uitvoering voor beide regelingen gekwalificeerd als niet rechtmatig (afkeurend oordeel).

Kortom, het lukt de SVB maar niet om sinds de invoering in 2015 tot een goedkeurend oordeel te komen. Op basis van de projectiebrieven 2022 van de SVB hebben wij de fout voor de rechtmatigheid als getrouwheid bepaald op een beperkt bedrag van € 13.270.

CONCEPT

5. UITVOERING EINDEJAARSCONTROLE

5.1 Jaarrekeningproces 2022

Wij hebben de concept jaarrekening van de gemeente Urk medio mei 2023 ter controle ontvangen. De kwaliteit van de ter controle aangeboden concept jaarrekening 2022 was voldoende om onze controle te starten. De laatste concept versie van de jaarrekening is begin juni 2023 ontvangen.

5.2 Begrotingsrechtmatigheid op programmaniveau

Voor de rechtmatigheidscontrole gaan wij onder meer na of de financiële beheers handelingen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door de raad geautoriseerde programmabegroting. Daarbij gebruiken wij zowel de budgetspelregels die u met het college heeft afgesproken, als ook de rechtmatigheidscriteria die de commissie BBV heeft vastgelegd.

Oordeel

Uit het jaarverslag 2022 blijkt dat er op de vijf programma's geen overschrijdingen hebben plaatsgevonden op de lasten ten opzichte van de begrote lasten 2022 (na begrotingswijziging).

5.3 Status investeringskredieten ultimo december 2022

Een ander standaard onderdeel van de controle is de beoordeling van de investeringskredieten. Uit het overgelegde specificaties maken wij op dat de stand van de investeringskredieten intern wordt beoordeeld en dat budgethouders om nadere toelichtingen zijn gevraagd.

5.3.1 Lemsterhoek

Het voorbereidingskrediet Lemsterhoek is overschreden met een bedrag van € 55.138 en is als rechtmatigheidsfout aangemerkt.

5.3.2 Brug Schokkerhoek

Bij het investeringskrediet Brug Schokkerhoek is sprake van een overschrijding van € 605.000 per 31 december 2022 op een beschikbaar gesteld krediet van € 9,6 miljoen. De forse overschrijding houdt verband met prijsstijgingen (indexering), stagnatie en onvoorziene uitgaven.

Volgens de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV dient het college voorafgaande een kredietoverschrijding een aanvullend krediet aan te vragen bij de raad. Alleen als dit door omstandigheden niet meer mogelijk is, mag dit achteraf worden aangevraagd. De accountant kan bij de controle vaststellen dat de overschrijding past binnen de kaders van het beleid en dan weegt de accountant deze overschrijding niet mee bij het oordeel rechtmatigheid.

Herstelacties

De huidige overschrijding is geconstateerd in het najaar 2022. Uw raad is hierover in de 2^e tussentijdse rapportage 2022 geïnformeerd:

'Michiel de Ruyterbrug

De formele oplevering van de Michiel de Ruyterbrug vindt begin 2023 plaats. De laatste werkzaamheden worden begin 2023 uitgevoerd. De laatste nota's worden in de loop van 2023 verwacht. In 2021 is vanwege prijsstijgingen € 607.000 toegevoegd aan het krediet (contractuele verplichting). De totale prijsindexatie voor het gehele project (2021-2023) bedraagt ca. 20% van de aanneemsom. Dit komt vooral door toedoen van de stijgingen van de staal- en energieprijzen. Voor deze indexatie is ca. € 978.000 aanvullend nodig. Door de stagnatie als gevolg van de archeologie (ontgrondingsvergunning) en door vertragingen en problemen met de koppeling van de brug op de bediencentrale van de provincie

wordt de post onvoorzien van (5% van de bouwsom) overschreden. Zoals nu kan worden overzien bedragen de stagnatiekosten € 300.000. De extra kosten voor de koppeling met de bediencentrale bedragen naar verwachting ca. € 800.000. Hierover wordt onderhandeld. Welk deel hiervan voor rekening van de gemeente komt is hiervan afhankelijk. Het totale financiële overzicht en eindafrekening kan nu nog niet gegeven worden, maar vindt bij de 1e Tussenrapportage 2023 plaats.'

Zoals is verwoord zal het college in de 1^e tussenrapportage 2023 uw raad zal vragen in te stemmen met de verhoging van het investeringskrediet met € 2,1 miljoen.

Oordeel rechtmatigheid

We hebben met in achtneming van de genomen herstelacties en het feit dat de overschrijding past binnen het bestaande beleid, de overschrijding niet als onrechtmatig gekwalificeerd. Wij zijn er hierbij wel uitgegaan dat uw raad de 1^e tussenrapportage inclusief het investeringskrediet zal autoriseren. Tevens vragen wij aandacht voor het budgetbeheer met betrekking tot kapitaalkredieten, immers de overschrijding is op een (te) laat moment ontdekt.

5.3.3 Stand inzake Boniverplaatsing /herontwikkelingslocatie

Op het totaal van de investeringskredieten staat nog steeds het investeringskrediet inzake de anterieure overeenkomst Boniverplaatsing her-ontwikkellocatie open. Er vindt overleg plaats rondom het oplossen van het tekort van parkeerplaatsen, waarbij de gemeente de parkeerplaatsen realiseert in de openbare ruimte. Inmiddels is er overeenstemming met de overdracht van de benodigde gronden. Vooralsnog gaat uw gemeente er vanuit dat de vooruitbetaalde kosten van € 360.000 door de projectontwikkelaar zullen worden vergoed. Er is tot op heden een bedrag van € 35.000,- betaald door de projectontwikkelaar. Of in redelijkheid de verantwoorde kosten zullen worden vergoed is afhankelijk van het doorgaan van het desbetreffende project. Mocht blijken dat dit toch niet het geval is, dan dient hiervoor dekking te worden gezocht. Op basis van de huidige stand van zaken en verwachtingen heeft de gemeente Urk geen voorziening in de jaarrekening 2022 gevormd.

5.4 Administratievoering algemeen

Vast onderdeel van de accountantscontrole is de beoordeling van de kwaliteit van de financiële administratie alsmede de overige administratieve vastleggingen. Wij hebben bij de jaarrekeningcontrole 2022 de stand van zaken ten aanzien van tussenrekeningen en overlopende activa en passiva (transitoria), alsmede de mutaties in kredieten, reserves, voorzieningen en memoriaalboekingen beoordeeld. Wij hebben geconstateerd dat er geen achterstanden zijn in de financiële administratie. Balansposten, inclusief memoriaalboekingen, zijn in het algemeen onderbouwd met onderliggende specificaties.

5.5 BBV en relevante wet- en regelgeving

De jaarstukken (jaarrekening en het jaarverslag) dienen te worden opgemaakt in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het BBV geeft voor de opzet en de inrichting van de begroting en de jaarstukken van gemeenten de wettelijke kaders aan.

Conform de verslaggevingsvoorschriften zijn wij nagegaan of het jaarverslag tenminste de (minimale) wettelijk voorgeschreven informatie bevat en of de inhoud van het jaarverslag geen tegenstrijdigheden bevat met de jaarrekening. Op basis van ons onderzoek hebben wij vastgesteld dat het jaarverslag niet in strijd is met de jaarrekening. Dit is overigens een marginale toets. Wij hebben dit jaar de 'informatiewaarde' van de jaarstukken 2022 op hoofdlijnen beoordeeld. Hierna gaan wij hierop kort in.

Wel plaatsen we enkele BBV-opmerkingen bij de jaarstukken:

- de bewoordingen in het overzicht van baten en lasten 2022 zijn niet meer geheel juist (bijv. resultaat voor en na bestemming). In het BBV heet dit gerealiseerd saldo van baten en lasten, respectievelijk het gerealiseerd resultaat;
- er wordt sinds jaar en dag een 'interne' jaarrekening Grondbedrijf opgesteld t.b.v. het college en de raad. Dit is niet verboden, maar het BBV kent dit onderdeel op zichzelf niet. Wij begrijpen dat dit vanuit het verleden is opgezet. De actieve grondexploitaties en eventuele overige gronden zijn verantwoord onder de balanspost materiele vaste activa en de voorraden. Alsmede is de paragraaf grondbeleid opgenomen in de programmarekening.

Informatiewaarde programmaverantwoording

Naar onze mening voldoet de informatiewaarde van de programmaverantwoording aan de daaraan te eisen vanuit het BBV. De programmaverantwoording en paragrafen zijn toegankelijk geschreven en hierdoor begrijpelijk/leesbaar. Ook de verschillenanalyses in de programmaverantwoordingen tussen begroting en realisatie zijn voldoende duidelijk geschreven en lijken ook voor raadsleden zonder financiële achtergrond begrijpelijk en goed leesbaar.

De doelstellingen en prestatie-indicatoren die in de jaarrekening zijn verantwoord sluiten aan met de doelstellingen en prestatie-indicatoren uit de begroting 2022. Hierdoor is er een vergelijking te maken tussen de jaarrekening en de begroting, alhoewel de begroting er wel daadwerkelijk bijgehaald moet worden om deze te kunnen vergelijken. De beoordeling van de vermelde realisatiepercentages blijft lastig om te duiden.

5.6 Programmarekening van baten en lasten

Het gerealiseerde resultaat over 2022 bedraagt € 5.907.000 voordelig ten opzichte van een bijgestelde begroot resultaat van nihil. Het gerealiseerd saldo van baten en lasten na begrotingswijziging is € 3.626.000 nadelig geraamd; het werkelijke saldo van de baten en lasten over 2022 komt uit op een bedrag van € 1.497.000 voordelig. Dit resultaat laat zich als volgt nader verklaren:

(in € 1.000,-)	begroting na wijziging	Realisatie	afwijking
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-3.626	1.497	5.123
Saldo mutatie reserves	3.626	4.410	784
Gerealiseerd resultaat	0	5.907	5.907

In de programmarekening, alsmede in de jaarrekening – paragraaf overzicht baten en lasten - is een nadere toelichting gegeven op de verschillen tussen de (bijgestelde) ramingen en de realisatie.

In de inleiding van het jaarverslag 2022 wordt het bereikte resultaat nader uiteengezet en zijn de belangrijkste verschillen verklaard en nader toegelicht. Met het besluit waarmee u de programmarekening 2022 vaststelt, wordt het resultaat over 2022 bestemd en worden de gerealiseerde afwijkingen door uw raad geaccordeerd.

6. BALANS EN FINANCIËLE POSITIE

In dit hoofdstuk gaan wij nader in op de financiële positie van de gemeente Urk, alsmede lichten wij verschillende balansposten nader toe.

6.1 Financiële positie

Het eigen vermogen van de gemeente bedraagt ultimo 2022, inclusief het resultaat na bestemming, in totaal € 43,9 miljoen. Hiervan heeft € 37,3 miljoen betrekking op de bestemmingsreserves. In de onderstaande tabel is de financiële positie gespecificeerd.

(in € 1.000)	begin 2022	eind 2022	toe/afname
Algemene reserve	5.112	8.215	3.103
Bestemmingsreserve	37.298	31.299	-5.999
Saldo rekening	<u>1.513</u>	<u>5.907</u>	<u>4.394</u>
Totaal eigen vermogen	43.923	45.420	1.487

De bestemmingsreserves zijn per saldo afgenomen met bijna € 6 miljoen. De onttrekkingen en toevoegingen aan de bestemmingsreserves zijn nader toegelicht in paragraaf Toelichting op de balans per 31 december 2022 van de jaarrekening. Het grote aantal mutaties komt vanwege de nieuwe vastgestelde Nota reserves en voorzieningen 2022.

De meest opvallende mutaties zijn de opheffing van diverse reserves in het sociaal domein (WSW, WMO, WWB) en de instelling van de bestemmingsreserve Participatie. De bestemmingsreserve Sociaal Domein is nog wel actief maar afgetopt naar het maximale niveau zoals door de raad is vastgesteld (€ 4.500.000). Verder zijn alle afzonderlijke reserves voor afschrijvingslasten opgeheven onder instelling van de nieuwe bestemmingsreserve Afschrijving (saldo per 31 december 2022 € 13,7 miljoen).

In het voorstel resultaatbestemming 2022 zal uw raad worden gevraagd om het resultaat over 2022 van € 5.907.000 te bestemmen. Wij hebben bij onze controle vastgesteld dat de mutaties in de reserves rechtmatig zijn, alsmede dat geen rechtstreekse vermogensmutaties hebben plaatsgevonden.

6.2 Voorzieningen

Blijkens de jaarrekening 2022 bedraagt de stand van de voorzieningen per einde 2022 € 6,9 miljoen. Uitgaven ten laste van voorzieningen dienen, conform het BBV, rechtstreeks via de balans te worden geboekt. De door de raad geaccordeerde dotaties aan deze voorzieningen lopen via de rekening van baten en lasten.

6.2.1 Pensioenvoorziening voor wethouders

Gemeenten zijn verplicht op grond van artikel 44, vierde lid, van het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) een voorziening in te stellen voor pensioenen van wethouders. De reden voor deze voorziening is dat deze pensioenverplichtingen onvoorspelbaar zijn. Zij kunnen namelijk sterk fluctueren mede als gevolg van de mogelijkheid voor gewezen ambtsdragers om de gevormde pensioenrechten tussentijds op te eisen via waardeoverdracht. Uw gemeente heeft een voorziening gevormd voor het eigen risico voor de pensioenuitkering van voormalige bestuurders.

Het benodigde bedrag is berekend per 31 december 2022 op € 1,2 miljoen. Dit bedrag is door de gemeente Urk bepaald op basis van de gegevens verkregen van de salarisverwerker (Visma Raet). Hierbij is rekening

gehouden met een oplopende rekenrente (2,472% t.o.v. 0,528% vorig jaar) waardoor het benodigde pensioenvermogen lager is. Dat komt terug in de vrijval van de voorziening met een bedrag van € 349.120.

Het BBV vereist dat een dergelijke voorziening *actuarieel* berekend wordt. Uit de begeleidende brief van Visma is aangegeven dat de berekeningen actuarieel zijn beoordeeld en tevens zijn de grondslagen vermeld. Derhalve gaan wij ervan uit dat voorziening per 31 december 2022 zoals verantwoord in jaarrekening 2022 vaktechnisch juist is.

6.2.2 Geen voorziening wachtgeldverplichting

Wethouders die meer dan twee jaar een politieke functie hebben uitgeoefend kunnen mogelijk recht op maximaal 3 jaar en twee maanden wachtgeld. In de basis geldt dat als een wethouder in een nieuwe functie evenveel of meer verdient, het recht op wachtgeld vervalt. Het recht op wachtgeld kan onder voorwaarden herleven. De (maximale) omvang van de voorziening wachtgeld is mede bepaald op basis van inschattingen, onder meer de kans dat een wethouder aanspraak maakt op eventueel wachtgeld en eventuele inkomsten.

Uw gemeente heeft voor het risico van wachtgeld in de jaarrekening 2022 (nog) geen voorziening gevormd (is ook geen verplichting). Eventueel wachtgeld komt ten laste van de exploitatie in het desbetreffende jaar.

6.2.3 Voorziening Spaarverlof

Op 24 mei 2022 en op 21 december 2022 zijn er bij de Commissie BBV door gemeenten vragen gesteld over de wijze waarop moet worden omgegaan met het vormen van een voorziening voor verlofsparen. De Commissie BBV geeft hierbij een nadere toelichting op de eerdere antwoorden over de vorming van een voorziening voor verlofsparen. Op 25 januari 2023 heeft de Commissie BBV nog een aanscherping gepubliceerd.

Uitgangspunt is dat het niet aan de Commissie BBV is om een uitspraak te doen over de te hanteren rekenregels, uitgangspunten en de onderbouwing van deze voorziening. Dat betekent heel concreet dat de gemeente Urk - in redelijkheid - zelf de uitgangspunten voor de berekening kan bepalen ten aanzien van het uurtarief, de opbouw/dotatie van het bovenwettelijk spaarverlof en de opname daarvan.

Gemeente Urk heeft in de jaarrekening (nog) geen voorziening opgenomen. Wij hebben het college geadviseerd om de bovenwettelijke verlof-uren in 2023 nader te laten analyseren om voor volgend jaar hiervoor een voorziening in te laten stellen.

6.3 Grondexploitaties

In de gemeente Urk hebben de grondexploitaties (woningbouw en bedrijventerreinen) een balansomvang van € 52,2 miljoen ultimo december 2022. Hierin is de totale verliesvoorziening van € 3,8 miljoen inbegrepen. Ten opzichte van 2021 is de boekwaarde met ruim € 10 miljoen gestegen in verband met investeringen met name in de actieve grondexploitatie Zeeheldenwijk (€ 12,7 miljoen) en de Port of Urk (€ 2,2 miljoen).

De financiële risico's voor de gemeente Urk betreffen de grondexploitaties Zeeheldenwijk (woningbouw) en de Port of Urk (bedrijventerreinen). De verwachte looptijden van deze exploitaties overschrijden de 10-jaars termijn ruimschoots zoals genoemd in de notitie grondexploitaties van het BBV. Bij de actualisatie/herziening is gezien de lange looptijd voorzichtigheidshalve hiermee rekening gehouden.

6.3.1 Herziening grondexploitaties 2022

De gemeente Urk heeft momenteel nog 6 actieve grondexploitaties. Op 15 december 2022 heeft uw raad de herziene grondexploitaties vastgesteld. De herziene cijfers zijn in de voorliggende jaarrekening 2022 van de gemeente Urk verwerkt.

6.3.2 Oranjewijk en Zwolse Hoek fase 5

Oranjewijk is in een afrondende fase aangekomen. De laatste appartementencomplexen (3 kavels) dienen nog te worden verkocht. Vanwege de algemene schaarste van personeel en materiaal, ook in de bouwsector, is de doorlooptijd mogelijk langer dan aanvankelijk was gepland. Wij begrijpen van uw gemeente dat het streven is om in 2023 de laatste kavels te verkopen en deze grondexploitatie formeel af te sluiten met een voordelig saldo.

Voor de grondexploitatie Zwolse Hoek fase 5 is in 2022 eerder verkochte gronden aan een bedrijf door de gemeente Urk teruggekocht. Er is ook onderzoek uitgevoerd in verband met een archeologische vondst. Inmiddels is het onderzoek afgerond en is 4.000 m² grond vrijgekomen. Naar verwachting worden de laatste kavels volgend jaar verkocht en kan ook deze grondexploitatie worden afgerond.

6.3.3 Actualisering grex Port of Urk en de verliesvoorziening

In de geactualiseerde grondexploitatie zijn aanpassingen doorgevoerd in de parameters (rente, inflatie en kosten) in de grondexploitatie waardoor de exploitatie per saldo meer verliesgevend is geworden, ondanks hogere grondprijzen. In 2022 zijn er geen grondverkoop gerealiseerd (wel overige opbrengsten zoals pachten). De feitelijke realisatie fase 1 tot en met fase 4 is opgestart. Ook zullen de eerste gronden dit jaar in de verkoop gaan; u heeft in de actualisatie voor 2023 al een verkoop van gronden geraamd van € 3,6 miljoen. Er is naar wij hebben begrepen, ondanks de veranderende conjuncturele omstandigheden, nog steeds voldoende belangstelling uit de markt (thema Urk op vis).

De resultaten van de grondexploitatie hangen mede af van de ingeschatte parameters zoals rente, kostenontwikkelingen, en verwachtingen (fasering) rondom de gronduitgiften. In de grondexploitatie wordt gerekend met een opbrengst aan gronduitgiften op jaarbasis vanaf 2024, tussen de € 3,5 en € 5,5 miljoen tot 2042, dit mede gebaseerd op de ervaringen van andere grondexploitaties.

En net als voorgaand jaar heeft uw college door een extern bureau in samenwerking met de projectgroep een second opinion laten uitvoeren op basis van een 'kansen- en risicoanalyse' ('Monte Carlo simulatie') om vast te stellen of de geactualiseerde grondexploitatie voldoende robuust is¹. De simulatie berekent de grondexploitatie 10.000x door met steeds gewijzigde parameters. Vervolgens wordt in een waarschijnlijkheidscurve bekeken binnen welke bandbreedte van 90% van de gevallen het resultaat uitkomt. De resultaten hiervan geven aan dat de actualisatie een realistisch beeld geeft van de gepresenteerde resultaatverwachtingen per 1 januari 2023.

Dat neemt evenwel niet weg dat vanwege de vele onzekerheden, zoals de zeer krappe arbeidsmarkt, oplopende inflatie, een beperkte beschikbaarheid van materialen en de huidige Oekraïne crisis het de vraag is in hoeverre dit in de komende jaar (jaren) impact zal gaan hebben op de uitgangspunten van de grondexploitatie.

¹ Rapport d.d. 31 oktober 2022.

6.3.4 Zeeheldenwijk (Schokkerhoek)

Bij de actualisatie voor 15 december 2022 is opnieuw een 'kansen- en risicoanalyse' uitgevoerd door een extern bureau met het doel een beeld te verschaffen van de robuustheid van de grondexploitatie alsmede inzicht te krijgen in de belangrijkste risico's en kansen (zie ook de toelichting bij de Port of Urk). Hierbij zijn geen bijzonderheden afwijkingen gerapporteerd.

Doordat er steeds meer duidelijkheid ontstaat over het plan en over de exacte invulling daarvan worden de verwachte opbrengsten en kosten zuiverder. Het bouwrijp maken van de '1^e fase' is nagenoeg gereed en ook de realisatie van de Michiel de Ruyterburg is bijna afgerond. In 2022 is voor € 2,9 miljoen aan gronden verkocht.

Het verwachte resultaat per 1 januari 2023 op basis van netto contante waarde is gedaald naar een saldo van € 1,55 miljoen nadelig. De verslechtering van het resultaat zit overigens aan de kostenkant; de verwachte opbrengsten zijn vrijwel gelijk gebleven.

6.4 Jaarrekening grondexploitaties 2022

Wij hebben kennis genomen van de (concept) Jaarrekening grondexploitaties 2022 (afsluiting financiële jaar 2022) van de gemeente Urk. De gemeente stelt deze interne jaarrekening jaarlijks op ten behoeve van het grondbedrijf. Hierin zijn tevens de uitgangspunten, de boekwaarden, de stand van de verschillende reserves, de overige gronden en de kostprijsberekeningen per exploitatie verwerkt. De jaarrekening wordt vastgesteld door uw college.

Wij hebben van uw gemeente de onderliggend doorrekeningen en de gehanteerde uitgangspunten beoordeeld; feitelijk gaat het dan over parameters die zo goed mogelijk worden ingeschat. De verwachte eindwaarden resp. contante waarde van de grondexploitaties en de verliesvoorziening zijn hierop gebaseerd. De uitgangspunten in de geactualiseerde grondexploitatie van 15 december 2022 en de verwachte cijfers inclusief de bepaling van de hoogte van de verliesvoorziening zijn in de actualisatie verwerkt.

De verliesvoorziening is op grond van de actualisatie met € 1,7 miljoen toegenomen tot € 3,6 miljoen. De hogere voorziening is gevormd hoofdzakelijk voor de grondexploitatie Port of Urk.

Parameters

De gehanteerde parameters zoals rente, inflatie, discontovoet, grondprijsontwikkeling en de looptijd van de grondexploitaties zijn naar onze mening marktconform en/of in lijn met de (verplichte) wijzigingen in het BBV (laatst gewijzigd 2016). Voor de Zeeheldenwijk en de Port of Urk betekent de lange looptijd dat na de 10-jaarstermijn percentages voor grondprijzen- en kostenstijgingen moeten worden aangepast vanwege de grote onzekerheden in de markt (we denken aan hoge inflatiecijfers, oplopende rente, kostenstijgingen). Wij hebben geconstateerd dat hiermee bij de actualisering van de grondexploitaties rekening is gehouden.

Winstneming

Gezien de fase van uitvoering van verschillende grondexploitaties is over 2022 een winstneming gerealiseerd. De winstneming is onderbouwd per complex en bepaald aan de hand van 'percentage of completion method' zoals voorgeschreven in de Notitie grondexploitatie van het BBV (de gemeente hanteert overigens geen ondergrens voor winstuitneming).

Het bedrag van de winstuitneming is vastgesteld op afgerond € 376.732. Dit bedrag is conform de vigerende notitie reserves en voorzieningen gestort in de bestemmingsreserve Grondzaken.

6.5 ZZL-subsidie Port of Urk

De provincie Flevoland heeft voor de subsidie voor realisatie ontsluitingsweg met de subsidiebeschikking van 23 december 2019 subsidie verleend van ruim € 1,7 miljoen (ZZL subsidie). Deze subsidie is verleend voor de realisatie van een ontsluitingsweg op de grondexploitatie Port of Urk. De provincie verzoekt bij de aanvraag tot vaststelling een verantwoording met controleverklaring te overleggen. Pas dan zal de subsidie 'zeker' zijn. Er is met de provincie gesproken over de voortgang aangezien de realisatie mede is gekoppeld aan de realisatie van de haven.

Uiterlijk 31 maart 2023 dient de gemeente Urk een verzoek tot vaststelling te overleggen, voorzien van een controleverklaring, alsmede een rapport van bevindingen. Er is met de provincie Flevoland gesproken over de voortgang aangezien de realisatie mede is gekoppeld aan de realisatie van de haven. In de (geactualiseerde) grondexploitatie van de Port of Urk is de verleende subsidie gefaseerd opgenomen. De verleende subsidie wordt uiteraard pas 'definitief' als de provincie de subsidiedeclaratie, voorzien van een controleverklaring, vaststelt.

7. SINGLE INFORMATION EN SINGLE AUDIT (SISA)

7.1 Algemeen

De verantwoording van ontvangen specifieke uitkeringen is als bijlage opgenomen in de jaarrekening. Hier voor is een specifiek verantwoordingsmodel voorgeschreven. De bijlage is door ons conform de gegeven aanwijzingen van het Rijk gecontroleerd. Voor de hierbij eventueel geconstateerde bevindingen gelden op grond van artikel 5, lid 4 van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) zwaardere rapporteringstoleranties dan de tolerantie, welke wij met uw raad zijn overeengekomen voor de controle van de jaarrekening.

De controle van de SiSa-verantwoording 2022 heeft dit jaar aanzienlijk meer tijd gekost vanwege de grote toename van het aantal regelingen. De administratieve lastendruk, ook voor uw gemeente, neemt toe en dit is ook in de nieuwe Notitie van de Commissie BADO 'Specifieke uitkeringen: uitvoerbaarheid en controleerbaarheid', d.d. 20 april 2022 onderkend.

7.2 Toenemend aantal regelingen

Vanwege de Oekraïne- en energiecrisis is het aantal subsidieregelingen waarover de gemeente Urk zich moet verantwoorden wederom gegroeid. Het waren vorig jaar nog 19 regelingen, voor 2022 staan er maar liefst per saldo 21 regelingen in de SiSa-verantwoording van uw gemeente.

Ad-hoc regelingen

Dit boekjaar zijn er diverse rijksuitkeringen bijgekomen voor Urk waaronder de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne, de Aanpak energiearmoede, Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023, Onderwijsroute 2022 en de Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden. En ook dit jaar geldt dat een aantal van deze regelingen snel is ingevoerd, en deze snelheid gaat deels ten koste van zorgvuldigheid. De wijze van verantwoorden is bij de opzet van de regelingen nog niet altijd goed uitgewerkt en leidt deels tot nadere toelichting en/of interpretatie achteraf.

Niet voor alle regelingen die nu onder de SiSa-systematiek geplaatst zijn nu al bestedingsgegevens in de SiSa-bijlage 2022 opgenomen. Het omzetten van rijksregelingen in gemeentelijk beleid vergt tijd, daarom zijn niet voor alle nieuwe regelingen al prestaties en/of bestedingen verantwoord. De betreffende regelingen lopen door naar 2023.

7.3 Opmerkingen SiSa

Wij hebben de SiSa-verantwoording 2022 gecontroleerd. Hierbij plaatsen wij de volgende opmerkingen:

- In het kader van de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (A16) heeft de gemeente vanaf 25 maart 2022 snel opvang voor Oekraïners geregeld. De verantwoording van de opvang in de SiSa vindt met name plaats op basis van de beschikbaarheid van plaatsen per dag per locatie tegen een normtarief. Gemeente Urk is hierbij mede afhankelijk van de aanlevering van gegevens vanuit de Veiligheidsregio, waarbij de registratie wordt bijgehouden door het KCOI (Knooppunt Coördinatie en Informatie). In de SiSa invulinstructie 2022 is een stroomschema opgenomen hoe de omvang van de cumulatieve opvangplekken per dag vast te kunnen stellen (gebaseerd op de artikel 6.1.a van de subsidieregeling). De invulinstructie en stroomschema (uitleg) is pas in laat stadium uitgewerkt en bekend gemaakt.
- Voor de periode 25 maart 2022 tot 31 december 2022 heeft de gemeente een korte (Excel) vastlegging gemaakt van de beschikbaarheid op de gehuurde boot (capaciteit van 200, respectievelijk 100, d.w.z.

de gerealiseerde plekken per dag (GOO)). Op basis van het besluit van uw college over de maximale opvangcapaciteit, de contracten met de verhuurder van de boot en de ontvangen documentatie vanuit de veiligheidsregio Flevoland, heeft de gemeente Urk naar onze mening de beschikbaarheid per dag in voldoende mate aannemelijk gemaakt;

- Ten aanzien van de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïners is op de balans per 31 december 2022 een bedrag van € 1,950 miljoen verantwoord als kortlopende verplichting. De gemeente heeft het nog niet bestede deel t.o.v. de berekende rijksbijdrage (voorschot) voorzichtigheidshalve gereserveerd in afwachting op besluitvorming van het Ministerie van J&V. Mogelijk vordert het Ministerie van J&V de niet bestede gelden terug, maar het kan ook besluiten om de gelden door schuiven naar 2023, immers de Oekraïne oorlog en dus de noodopvang is nog niet voorbij. Na vaststelling van de SiSa-verantwoording 2022 zal hierover meer duidelijkheid worden verschaft;
- De regeling Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 loopt ultimo 2022 af. Uw gemeente heeft nog een fors saldo beschikbaar van € 1.938.805. Wij hebben in de 'wandelgangen' vernomen dat het Ministerie OCW de regeling volgend jaar wil voortzetten, waarbij niet bestede gelden kunnen worden doorgeschoven naar 2023;
- Voor verschillende subsidieregelingen zijn in 2021 en/of 2022 subsidies verleend, maar (bijna) geen uitgaven gedaan. Deze gelden mogen ook in 2023 worden besteed. Gezien het aantal regelingen en nul-bedragen in de SiSa-verantwoording 2022 en de eventuele nieuwe regelingen voor 2023 hebben wij uw college hiervoor aandacht gevraagd.

7.4 Tabel van fouten en onzekerheden

Wij hebben tijdens de controle afstemming gehad en onze bevindingen besproken. De concept SiSa-verantwoording is ten aanzien van enkele indicatoren nog aangepast. Verder zijn er geen fouten of onzekerheden geconstateerd die de rapporteringtoleranties overschrijden. De hiervoor genoemde aspecten hebben geen effect op de juistheid van de gepresenteerde SiSa-gegevens voor die regelingen. Ook zijn wij van mening dat de in de SiSa bijlage opgenomen gegevens deugdelijk tot stand zijn gekomen. De door het CBS voorgeschreven model tabel van bevindingen, dit jaar aanzienlijk uitgebreid door de nieuwe regelingen en de uitgebreidere meldingen rondom de Tozo, hebben wij als bijlage bij dit rapport toegevoegd. Dit format dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

8. OVERIGE BEVINDINGEN

8.1 Wet Normering Topinkomens (Wnt)

Met ingang van 2013 geldt voor topinkomens een meer dwingende regelgeving: de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector. Deze regelgeving verbiedt dat bestuurders in de (semi)publieke sector meer verdienen dan 100 procent van het ministerssalarijs en dwingt af dat de bezoldiging van topfunctionarissen wordt gepubliceerd. Deze publicatieplicht geldt niet alleen voor de jaarrekening, daarvoor worden gedetailleerde gegevens gevraagd; wij moeten er in onze controleverklaring een apart oordeel over geven. Door de gemeente wordt, zowel qua bezoldiging als publicatie, voldaan aan de specifieke regels.

8.2 Automatisering

De controle van de jaarrekening is niet primair gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en behoeft derhalve niet te leiden tot bevindingen die bij een speciaal gericht onderzoek wel naar voren zouden kunnen komen.

Voortgang ENSIA-BIO

ENSIA ('Eenduidige Normatiek Single Information Audit') is een gezamenlijk project van enkele ministeries en de VNG/gemeenten. Het project heeft tot doel het ontwikkelen en implementeren van een zo effectief en efficiënt mogelijk ingericht verantwoordingsstelsel voor informatieveiligheid. Hiervoor geldt sinds dit jaar de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) als norm.

Wij hebben bij het afsluiten van de controle nog geen kennis kunnen nemen van de (concept) collegeverklaring over 2022 met betrekking tot de informatiebeveiliging rondom de aansluitingen van DigD en Suwinet. Het college verklaart hierin dat op 31 december 2022 dat de beheersmaatregelen voldoen aan de normen inzake de DigD aansluiting en Suwinet-inkijk. Een onafhankelijk IT-auditor verstrekt hierbij tevens een assurance-rapport inzake informatiebeveiliging van DigD en Suwinet.

Bij de interim-controle in het najaar van 2023 komen wij indien nodig hierop terug.

9. ONTWIKKELINGEN WET- EN REGELGEVING

9.1 Rechtmatigheidsverantwoording 2023

In het najaar 2021 is de Kadernota rechtmatigheid 2022 van de commissie BBV verschenen. Deze nota, die voorheen gericht was op accountants, is nu duidelijk gericht op de gemeenten. Hoofdzakelijk voor de vakspecialisten, maar er is ook een hoofdstuk dat ze specifiek richt op bestuur en raadsleden. Een nuttige nota om ook bestuur en raad, wellicht via de auditcommissie, meer concreet te betrekken bij de verschillende aspecten van de rechtmatigheidscontrole en -verantwoording.

Op dit moment is de (verbijzonderde) interne controle geëquipeerd voor het doen van basiscontrole en detailwaarnemingen en het daarover, in verbale zin intern rapporteren. Nu er bij de afsluiting van het jaar ook moet worden gewogen en getoetst aan een norm in euro's moeten er ook structuren voor deze toetsing worden ontwikkeld. Het ontwikkelen van praktische hulpmiddelen hiervoor is nodig om uiteindelijk op jaarrekening-niveau een totaaloordeel te hebben; en dus het college onderbouwd een uitspraak te kunnen laten doen.

Status implementatie

Uw raad heeft de grenzen voor de rechtmatigheidsverantwoording nog niet vastgesteld. Verder dient jaarlijks invulling te worden gegeven aan de belangrijkste kaders van de raden en colleges, namelijk de rapportagemomenten in de P&C-cyclus en de rapportagewijze in de jaarrekening (het oordeel in de jaarrekening en de uitwerking en toelichting in de bedrijfsvoeringsparagraaf).

In de VIC-rapportage 2022 zijn de te nemen stappen om te komen tot een rechtmatigheidsverantwoording per 2023 toegelicht. Hieraan dient nog uitvoering te worden gegeven.

9.2 Wijzigingen in controleverklaring

Gebruikers van jaarrekeningen vragen zich al langere tijd af welke werkzaamheden accountants uitvoeren op het gebied van fraude en continuïteit bij de controle van jaarrekeningen. Ook is er bij andere belanghebbenden een toenemende behoefte aan transparantie in zowel de jaarrekening als het jaarverslag over deze onderwerpen. Dit heeft ertoe geleid dat de controlestandaarden op deze gebieden zijn uitgebreid en in de controleverklaring bij de jaarrekening van uw gemeente twee nieuwe secties zijn opgenomen, te weten:

- Controleaanpak frauderisico's;
- Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

In deze secties wordt ingegaan welke risico's wij zien ten aanzien van beide onderwerpen, alsmede welke controlewerkzaamheden wij hebben uitgevoerd om deze risico's af te dekken. Waar nodig hebben wij in onze controleverklaring verwezen naar toelichtingen over deze onderwerpen in het jaarverslag en/of de jaarrekening.

9.3 Handreiking Uniform Control Framework (Commissie BADO)

Veel gemeenten zijn bezig om de interne beheersing binnen de organisatie verder te ontwikkelen en uit te bouwen. Een vorm waarin dit gedaan kan worden is het 'control framework'. De directe aanleiding om het control framework verder te ontwikkelen is de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording per 2023.

Om gemeenten meer richting te geven aan de inrichting van het control framework en de keuzes die hierbij gemaakt kunnen worden, heeft de commissie BADO een handreiking opgesteld voor het ontwikkelen van interne controle frameworks bij gemeenten. De handreiking geeft gemeenten op hoofdlijnen inzicht in hoe ze kunnen nadenken over het voor hen meest passende interne controleraamwerk. De notitie is downloaden op de website van de Commissie BADO.

De Commissie BADO zal naar aanleiding van deze notitie bezien of een inventarisatie van best practices kan worden gemaakt, zodat aan hand van praktijkvoorbeelden meer diepgang gegeven kan worden aan de verdere uitwerking en toepassing van een control framework.

9.4 Handreiking Continuïteit (Commissie BADO)

Bij het opstellen en presenteren van de financiële overzichten moet het college inzicht geven in gebeurtenissen of omstandigheden die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de financiële positie. Vaak gebeurt dit in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement. De gemeenteraad zal ten minste twee keer per jaar, bij de begrotingsbehandeling en bij de vaststelling van de jaarrekening, aandacht schenken aan de (ontwikkeling) van de financiële positie van de gemeente. Op welke wijze de accountant inspeelt op de geschiktheid van de door het college gehanteerde veronderstellingen voor het opvangen van financiële risico's in relatie tot de financiële positie, is een kwestie van professionele oordeelvorming en wordt aangepast aan de specifieke omstandigheden en complexiteit van de controle. Bij een verhoogd risico dat de financiële positie niet toereikend is om de financiële risico's op te vangen, zijn redelijkerwijs meer werkzaamheden noodzakelijk. Omdat deze uitgangspunten niet concreet zijn, heeft de commissie BADO de Notitie Continuïteit uitgebracht. Deze notitie is bedoeld ter ondersteuning van raad, college en accountants bij het verkrijgen van inzicht dat de jaarrekening geeft in de financiële positie.

9.5 Notitie Specifieke uitkeringen met een gering bedrag

Door de forse toename van het aantal specifieke uitkeringen moeten gemeenten en provincies steeds meer gegevens vastleggen, waarbij iedere specifieke uitkering weer andere eisen stelt. De toegenomen verantwoordings-eisen belasten ook de jaarrekeningcontrole. Voor de accountant wordt het steeds moeilijker om de controleactiviteiten uit te voeren binnen een beperkt tijdsbestek. Iedere te controleren specifieke uitkering verhoogt eveneens de controlekosten.

Daarom heeft de commissie BADO de Notitie Specifieke uitkeringen met een gering bedrag opgesteld. In deze notitie wil de commissie een handreiking doen, over hoe de administratieve en controlelasten bij specifieke uitkeringen met een gering bedrag beperkt kunnen worden. De handreiking heeft (nog) geen werkingkracht, maar wordt naar verwachting wel betrokken bij het herzien van de Financiële Verhoudingenwet in 2024.

9.6 Invoering Omgevingswet is een feit

Na een invoeringsproces dat enkele jaren heeft geduurd, is de Omgevingswet dan toch een feit. Op 14 maart 2023 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024. Hiermee is er duidelijkheid gekomen over de invoeringsdatum en ook geborgd dat gemeenten voldoende voorbereidingstijd hebben. Om gemeenten te ondersteunen bij de invoering van de Omgevingswet, heeft de VNG een zogenaamde self-assessment gelanceerd onder de naam Klaar voor de Start. Aan de hand van een aantal stellingen langs negen thema's krijgt u inzicht waar uw gemeente staat richting inwerkingtreding van de Omgevingswet, maar ook voor de periode daarna. Het self-assessment kunt u vinden op www.omgevingswet.vng.nl.

9.7 Aanpassingen in Notitie Overhead

De Notitie Overhead van de Commissie BBV is geactualiseerd. Een belangrijke aanpassing is de definitie van het begrip overhead zelf. Ook zijn er voorbeelden toegevoegd die antwoord geven op actuele vraagstukken. Het concept van de notitie is inmiddels voorgelegd ter consultatie via de website van de commissie BBV. De definitieve versie van de notitie verschijnt naar verwachting eind juni 2023 en wordt van toepassing met ingang van de begroting 2024.

9.8 Duurzaamheidsverslaggeving komt eraan

Het thema duurzaamheid wordt steeds belangrijker in de jaarverslagen van overheden en organisaties. Hierbij speelt het begrip ESG een belangrijke rol. Hierbij staat ESG voor Environment, Social en Governance.

Voor uw gemeente kunnen bijvoorbeeld ESG-normen worden gebruikt om te meten hoe duurzaam en maatschappelijk verantwoord uw gemeente is. Dit kan bijvoorbeeld omvatten hoe de gemeente omgaat met klimaatverandering, hoe ze de leefkwaliteit verbetert voor haar inwoners, hoe transparant en effectief de gemeentelijke bestuursstijl is, en hoe ze omgaat met diversiteit en inclusie.

Duurzaamheidsinformatie in jaarverslagen van bedrijven met meer dan 250 medewerkers moet vanaf 2025 zelfs verplicht getoetst worden door accountants (op basis van de zogeheten Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)). Het door de accountant gecontroleerde en goedgekeurde jaarverslag moet helderheid geven over doelstellingen, strategie en voortgang op de belangrijkste prestatie-indicatoren van haar ESG-doelen. Verder moeten de bedrijven inzicht geven in hun toekomst op het vlak van duurzaamheid.

Het is onze verwachting dat de CSRD binnen afzienbare tijd ook van toepassing wordt voor maatschappelijke organisatie, zoals gemeenten.

10. CONCLUSIE

10.1 Geconstateerde fouten en onzekerheden

De controle heeft primair tot doel een oordeel te geven over getrouwheid en rechtmatigheid. Uit onze werkzaamheden zijn geen andere controleverschillen gebleken dan hierna genoemd, die hebben geleid tot aanpassing van de jaarrekening en die afzonderlijk groter zijn dan de goedkeuringstoleranties zoals opgenomen in het vigerende controleprotocol. De door ons gesignaleerde opmerkingen zijn verwerkt en/of gecorrigeerd in de voorliggende definitieve jaarrekening. In de onderstaande tabel hebben wij de (niet gecorrigeerde) fouten en resterende onzekerheden naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole 2022 samengevat:

Proces of jaarrekeningonderdeel	rechtmatigheid		getrouwheid	
	Fouten	Onzekerheden	Fouten	Onzekerheden
Aanbestedingen	€ 59.000	n.v.t.	n.v.t.	
Zorgaanbieders Wmo en Jeugdhulp	n.v.t.	€ 635.000	€ 59.000	€ 635.000
Overige rechtmatigheidsfouten	€ 68.408	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal fouten / onzekerheden	€127.408	€ 635.000	€ 59.000	€ 635.000
Goedkeuringstoleranties jaarrekening 2022	€ 1.000.272	€ 3.000.816	€ 1.000.272	€ 3.000.816

*Tabel fouten en onzekerheden 2022 jaarrekening

Gemeten aan de met u afgesproken normen voor onze controle van de jaarrekening 2022 van € 1.000.272 voor fouten en € 3.000.816 voor onzekerheden, komen de fouten en de ingeschatte onzekerheden voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid thans niet uit boven de afgesproken goedkeuringstoleranties.

10.2 Controleverklaring

Wij hebben het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente gemachtigd onze controleverklaring bij de jaarrekening 2022 van uw gemeente op te nemen. Onze oordelen zoals opgenomen in deze controleverklaring zijn als volgt:

Oordeel	Strekking
De getrouwheid	Goedkeurend
De rechtmatigheid	Goedkeurend

Hierbij zijn wij ervan uitgegaan dat de raad de nu overgelegde jaarrekening 2022 ongewijzigd vaststelt. Indien er nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve vorm van de jaarrekening dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

Uit hoofde van onze controletaak hebben wij de financiële gegevens in de jaarrekening gecontroleerd. Naast de jaarrekening wordt er een jaarverslag, zijnde de verantwoording over de beleidsbegroting en financiële begroting, ter vaststelling aan uw raad aangeboden.

Wij hebben niet gecontroleerd op de in het jaarverslag opgenomen kengetallen en toelichtingen. Wij melden wel dat op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 213 lid 3 onder d Gemeentewet het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Wij hopen u met vorenstaande van dienst te zijn geweest en zijn graag tot een nadere toelichting bereid.

Hoogachtend,
ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

mr. drs. J.C. Olij RA

CONCEPT

Bijlage 1: Tabel van bevindingen SiSa

Bijlage 2: Tabel status opvolging bevindingen

Tabel van bevindingen SiSa

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

TABEL VAN FOUTEN EN ONZEKERHEDEN 2022

Berichtgeverinformatie

Type overheidslaag:

Naam berichtgever:

Berichtgevercode:

Rapportage-periode:

Gemeente

Gemeente Urk

060184

2022

Deze tabel is in het rapport van bevindingen van de accountant te vinden op

31

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:

Goedkeurend

Strekking controleverklaring getrouwheid:

Goedkeurend

Fouten en onzekerheden 2022

Nr	Volgnr	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
A16	1	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Fout		geen opmerkingen
A16	2	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Onzekerheid		geen opmerkingen
B2	1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Fout		geen opmerkingen
B2	2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Onzekerheid		geen opmerkingen
C13B	1	Regeling specifieke uitkering ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed	Fout		geen opmerkingen
C13B	2	Regeling specifieke uitkering ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed	Onzekerheid		geen opmerkingen
C32	1	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Fout		geen opmerkingen
C32	2	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Onzekerheid		geen opmerkingen
C43	1	Regeling reductie energiegebruik woningen	Fout		geen opmerkingen
C43	2	Regeling reductie energiegebruik woningen	Onzekerheid		geen opmerkingen
C55	1	Aanpak energiearmoede	Fout		geen opmerkingen
C55	2	Aanpak energiearmoede	Onzekerheid		geen opmerkingen
C62	1	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Fout		geen opmerkingen
C62	2	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Onzekerheid		geen opmerkingen
D8	1	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Fout		geen opmerkingen
D8	2	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Onzekerheid		geen opmerkingen
D14	1	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Fout		geen opmerkingen
D14	2	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Onzekerheid		geen opmerkingen
D19	1	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	Fout		geen opmerkingen
D19	2	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	Onzekerheid		geen opmerkingen
E20	1	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Fout		geen opmerkingen
E20	2	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Onzekerheid		geen opmerkingen
E84	1	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Fout		geen opmerkingen
E84	2	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Onzekerheid		geen opmerkingen
G2	1	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G2	2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G2	3	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G2	4	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G3	1	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G3	2	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen

Vervolg:

G4	1	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G4	2	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G4	3	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G4	4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G10	1	Wet inburgering _gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G10	2	Wet inburgering _gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G12	1	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T_ gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G12	2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T_ gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G12	3	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T_ gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G12	4	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T_ gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
G13	1	Besteding/baten onderwijsroute _gemeentedeel 2022	Fout		geen opmerkingen
G13	2	Besteding/baten onderwijsroute _gemeentedeel 2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
H4	1	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Fout		geen opmerkingen
H4	2	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Onzekerheid		geen opmerkingen
H8	1	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Fout		geen opmerkingen
H8	2	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Onzekerheid		geen opmerkingen
H12	1	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Fout		geen opmerkingen
H12	2	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Onzekerheid		geen opmerkingen

Tabel status opvolging bevindingen

nr.	Aanbeveling managementletter 2022	Opvolging / status aanbeveling
1.	Volledigheid i-zaakdossiers nog niet voldoende geborgd. Raakt tevens het contractenbeheer – volledigheid inkoop en/of verkoopcontracten, bewaking termijnen en financiële bedragen.	In i-zaaksysteem is een eerste aanzet gegeven per medio september 2021 (keuzes welke contracten etc.). De implementatie van het contractenbeheer in i-zaaksysteem moet nog plaatsvinden en dit proces loopt door naar 2023.
2.	Urk maakt nog geen gebruik van een verplichtingenadministratie.	Niet (wettelijk) verplicht maar kan bijdragen tot een betere interne beheersing van uitgaven. Status is ongewijzigd.
3.	Naleven aanbestedingsregels in het algemeen en in het bijzonder externe inhuur. Grip op volledigheid aanbestedingen incl. externe inhuur blijft lastig te borgen.	Bewustzijn van budgethouders vergroten. Zie voor de specifieke bevindingen de toelichting in paragraaf 3.7.
4.	Stel voor 2023 het intern controleplan op en overweeg dit meteen voor meerdere jaren.	In bewerking.
5.	Laat de raad de grens voor de rechtmatigheidsverantwoording vaststellen (tussen de 1 en 3%).	Nog niet vastgesteld.
6.	Overweeg de hoogte van de drempel voor meervoudig aanbesteden aan te passen (deze grens ligt momenteel op € 30.000).	Advies om te verhogen tot € 50.000.
7.	Het investeringskrediet op de Schokkerbrug is overschreden.	Zie dit rapport.
8.	Pas in verband met de rechtmatigheidsverantwoording de verordeningen ex. Art. 212, 213 en 213a aan. Gebruik voorbeeld modelverordeningen VNG als basis.	Het advies is niet opgevolgd.
9.	Gemeente wenst systeem afschrijven per 1-1-2022 te wijzigen.	Waarderingsgrondslagen in de jaarrekening aangepast.
10.	Ga status na verstrekking van de raad bij de gemeenschappelijke regelingen (wetswijziging per 1-7-2022).	Geen nadere informatie ontvangen/.
11.	I.h.k.v. budgetbeheer analyseer / evalueer opzet grootboekschema en boekhoudkundige verwerkingen.	Niet opgevolgd.
12.	Werk de frauderisico-analyse verder uit en neem fraudeaspecten ook op in het Intern Controleplan Rechtmatigheid.	Frauderisico's zullen onderdeel gaan uitmaken van de P&C cyclus. Voor 2023 frauderisico's periodiek in het MT bespreken. Frauderisico's meer betrekken in de interne controles.
13.	Gemeente wijkt in formele zin af van de algemene subsidieverordening t.a.v. de vereiste van het overleggen van een controleverklaring en de toepassing van de Wet normering topinkomens (bestuurdersbeloningen).	De nieuwe algemene subsidieverordening is op 3 juni 2021 vastgesteld en werkt met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2021. Niet is vastgesteld of de gemeente feitelijk toetst aan de voorwaarden en indien dat niet gebeurt de 'hardheidsclausule' gemotiveerd toepast.
14.	Actualiseer mengpercentage BTW/BCF.	Nog niet opgevolgd.